

Mgr. Marcela Spěváčková

Karel IV. VY_32_INOVACE_236

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Základní škola Rokycany, ulice Míru 64
337 01 Rokycany

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7

Vyučující: Mgr. Marcela Spěváčková

Anotace: Zpracování prezentace v SMART Notebook

Téma: Karel IV.

Žáci se seznámí se životem a dílem Karla IV.

Jazyk:

Čeština

Očekávaný výstup :

Žáci se seznámí se životem a dílem Karla IV. a dovedou objasnit jeho význam pro naše i evropské dějiny, znají významné kulturní památky jeho doby, chápou význam ochrany kulturního dědictví

Datum vytvoření: únor 2013

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

KAREL IV.

<http://www.2zskolin.cz/panovnici/11/11.htm>

Marcela Spěváčková Karel IV.

VY_32_INOVACE_236

Karel IV.

Římský císař,
český, římsko-německý,
italský a burgundský král,
hrabě lucemburský,
markrabě moravský

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_IV.

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

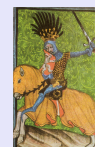
Jan Lucemburský

Lucemburkové

1306 - vymření Přemyslovců po meči, spory o trůn

1310 - nástup Lucemburkůsňatek - Jan Lucemburský + Eliška Přemyslovna
(sestra Václava III.)Jan Lucemburský (1310 - 1346)

- český král, "král cizinec", ale i "král diplomat"
- spory se šlechtou i s manželkou
- často v cizině
- válečná tažení, rytířské turnaje
- nejstarší syn Václav - později Karel

Mládí Karla IV.

Karel IV.

- od 7 let vychováván ve Francii,
- získal velké vzdělání - čtení, psaní,
- jazyky - čeština, latina, němčina, italština, francouzština

- 1334 - markrabě moravský
- 1344 - zřizuje v Praze arcibiskupství
(první arcibiskup - Arnošt z Pardubic)
- 1346 - zvolen králem Svaté říše římské

Jan Lucemburský - 1346 - padl v bitvě u Kresčaku
Karel IV. - 1346 - českým králemPro korunovaci - nové korunovační klenoty,
Svatováclavská koruna <http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230036/> (39)<http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230037/> (40)

Jan Lucemburský pocházel z lucemburského hrabství
(dnešní Lucembursko)

 <http://cs.wikipedia.org/wiki/Lucembursko>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Jan Lucemburský vjíždí do Prahy

<http://www.radio.cz/cz/rubrika/Kalendarium/kalendarium-2010-12-04>

Marcela Spěváčková Karel IV.

VY_32_INOVACE_236

Svatba

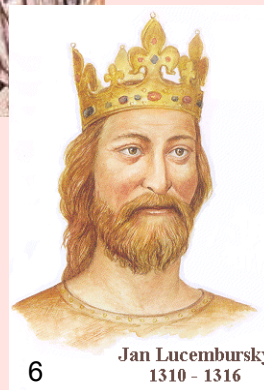
Eliška
Přemyslovna

Jan
Lucemburský

Rodiče Karla IV.

<http://www.radio.cz/cz/rubrika/historie/na-svatbe-elisky-premyslovny-1>

<http://zstrebivlice.blog.cz/0602/referat-7-trida-lucemburkove-na-ceskem-trune>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Eliška_Přemyslovna

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Jezdecký portrét krále Jana

Jan Lucemburský byl
milovník rytířských turnajů
a válečník na evropských
bojištích

 http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Lucembursk%C3%BD

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Doma zůstal Jan "král - cizinec"

(i díky nevydařenému manželství s Eliškou a odporu české šlechty pobýval často mimo český stát).

Jan dává uvěznit Elišku
a odebírá jí syna
Václava (Karla)

9

<http://www.historieweb.cz/pribehy-z-luxusni-kobky>

Marcela Spěváčková Karel IV.

VY_32_INOVACE_236

Bitva u Kresčaku 1346 (součást stoleté války)

<http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>

<http://www.radio.cz/cz/static/lucemburkove/jan-lucembursky>

„Toho Bohdá nebude, aby
český král z boje utíkal“.

"Pánové, jste dnes všichni mými přáteli
a bratry ve zbrani, proto vás žádám,
jelikož sám jsem slepý,
veďte mne tak daleko do bitevní vřavy,
abych měl nepřátele na dosah meče."

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Katedrála Notre Dame v Lucembursku

Hrob Jana Lucemburského

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Lucembursk%C3%BD

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_Notre-Dame_\(Lucemburk\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_Notre-Dame_(Lucemburk))

Marcela Spěváčková Karel IV.

VY_32_INOVACE_236

Karel IV.

Období vlády: 1346 - 1378

Nazýván: Otec vlasti, nejvýznamnější český panovník

1346 - římský král
1346 - český král
1355 - římský císař

Karel IV. - hvězdná kariéra

- vybudoval pevný český stát
- opíral se o katolickou církev a královská města
- rozšířil území
- název státu - Koruna česká - Čechy, Morava, Slezsko, Horní a Dolní Lužice, Braniborsko
- rozvoj vědy, vzdělanosti, umění
- rozvoj hospodářství, dálkového obchodu, měst
- 4 manželky -
 - Blanka z Valois
 - Anna Falcká
 - Anna Svídnická - syn Václav IV.
 - Eliška (Alžběta) Pomořanská - syn Zikmund

Stavby:

Karel IV. stavitel

Pražský hrad
Chrám sv. Víta (stavitelé Matyáš z Arrasu, Petr Parléř)
Nové Město pražské
Karlův most
klášter Emauzy
Karlštejn - kaple sv. Kříže
Mistr Theodorik - deskové obrazy
Kašperk, Radyně
Karlovy Vary

1348 - založena Karlova Universita

<http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230038/> (41)

<http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230039/> (42)

České korunovační klenoty - národní kulturní památka

Svatováclavskou korunu
nechal v letech 1345 - 1346
zhotovit Karel IV.
ke své korunovaci
českým králem.

<http://itras.cz/katedrala-svateho-vita/galerie/8334/>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Svatováclavská koruna

Je zhotovena ze zlata
o ryzosti 22 karátů.

Je osazena 20 perlami
a 96 drahými kameny
- smaragdy, safíry,
rubíny, spinely.

Váží 2,5 kg a dosahuje
výšky 19 cm.

<http://itras.cz/katedrala-svateho-vita/galerie/8335/#foto>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Kaple sv. Václava v chrámu sv. Víta v Praze

Vstupní dveře
do Korunní komory
se sedmi zámky

Klíče k těmto zámkům
mají v držení
prezident republiky,
předseda vlády,
arcibiskup pražský,
předseda Poslanecké sněmovny,
předseda Senátu,
probošt Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze
a primátor hlavního města Prahy.

http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_korunova%C4%8Dn%C3%AD_klenoty

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Markéta Blanka z Valois
(1316–1.8.1348)

Anna Svídnická
(1339–11.7.1362)

Manželky Karla IV.

Karel IV.
(14.5.1316--29.11.1378)
Společný rub medailí

Anna Falcká
(26.9.1329–2.2.1353)

Eliška Pomořanská
(1347–14.2.1393)

Pamětní stříbrné medaile

http://www.zlate-mince.cz/CRM_Manzelky_Karla_IV.htm (17)

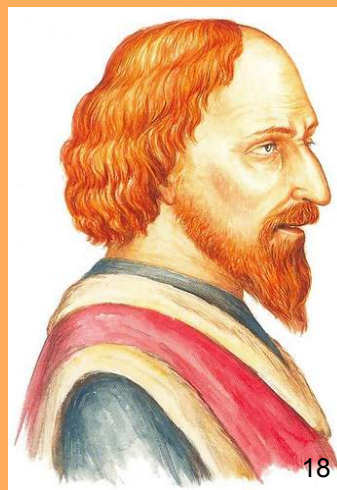
Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Karel IV. měl 12 dětí, některé zemřely v raném věku.
Jeho nástupci se stali:

Václav IV.

Zikmund

<http://www.panovnici.estranky.cz/fotoalbum/lucemburkove/lucemburkove/>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Země Koruny české

Sňatky, smluvami a koupěmi
rozšířil Karel IV.
české království
o další území.

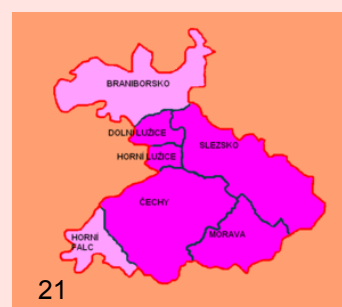

<http://leccos.com/index.php/clanky/zeme-koruny-ceske>

Marcela Spěváčková Karel IV.

VY_32_INOVACE_236

[illegible]

http://www.ceskatelevize.cz/specialy/nejvetsicech/historie_8

http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_Falc

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY 32 INOVACE 236

Katedrála sv. Víta na Pražském hradě

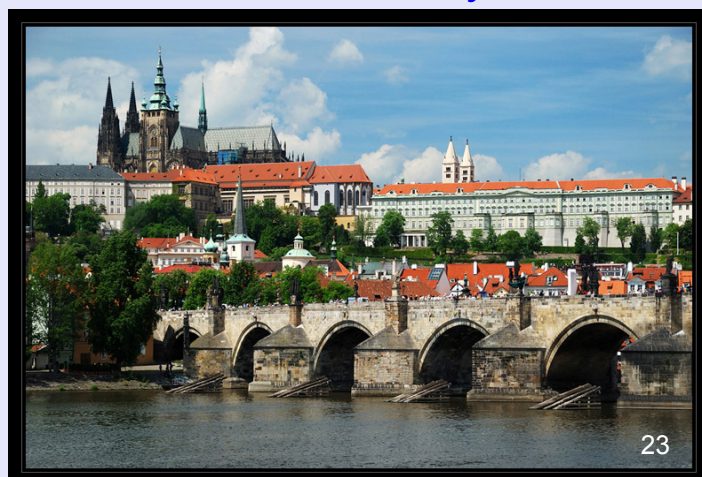
<http://www.kamvpaze.info/Prazsky-hrad/>

<http://www2.praguewelcome.test.fg.cz/cs/pruvodce/multimedia/fotogalerie/4-prazsky-hrad.shtml>

V roce 1344 bylo
pražské biskupství
povýšeno na arcibiskupství
a byl položen
základní kámen ke stavbě
Svatovítské katedrály.

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Karlův most přes Vltavu 515,76 metrů
dlouhý a jeho šířka je 9,40 až 9,50 m.
Byl postaven podle projektu Petra Parléře.

24

<http://www.euroagentur.com/cz/100.karluv-most-v-praze-okouzli-svet>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Karlův most

Základní kámen položen 1-3-5-7-9-7-5-3-1 -
tedy 1357 9. 7. v 5.31 ráno

<http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Karlův most

<http://www.braunstein.cz/foto/6896-karlův-most>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Klášter Emauzy

 <http://cz.prague-stay.com/lifestyle/clanek/247-klaster-emaury/>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Aby se Praha stala hlavním městem Říše, pojal Karel IV. velkorysý plán, který vyhlásil r. 1348 zakládací listinou Nového Města . Přikázal rozměřit ulice i náměstí na neobyčejně velké ploše.

Tak vznikl Koňský trh
- dnešní Václavské náměstí
a Dobytčí trh
- dnešní Karlovo náměstí.

Novoměstská radnice v Praze

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha,_Nove_Mesto_-_Novomestska_radnice_III.jpg

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

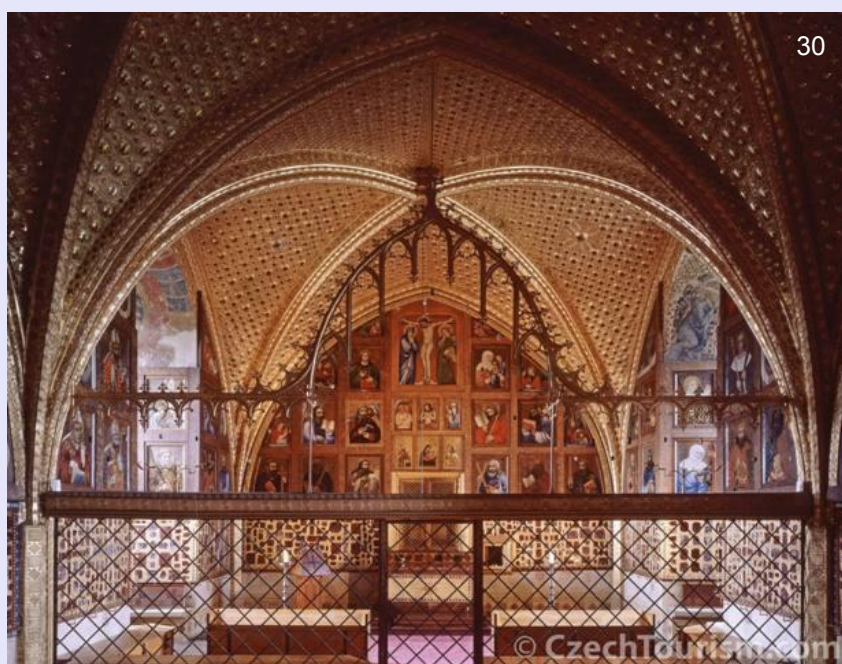
Hrad Karlštejn se stal symbolem Karlovy vlády

 http://turistickyatlas.cz/vse/misto/6258_hrad-karlstejn.html

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Kaple sv. Kříže na Karlštejně

Zde byly uloženy
korunovační klenoty
římské říše.

Kaple je vyzdobena
obrazy
Mistra Theodorika.

<http://www.praha-hotel-operator.cz/vylety-nadrazeny/trip-to-karlstejn-castle.html>

Marcela Spěváčková Karel IV.

VY_32_INOVACE_236

Hrad Kašperk

Kašperk byl jako gotický hrad založený v roce 1356 Karlem IV. k ochraně zlatých dolů a staré zemské stezky.

<http://www.kasperk.cz/kasperk-poloha-hradu>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Ka%C5%A1perk>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Hrad Radyně

Hrad Radyně stojí
na stejnojmenném vrchu (569 m n. m.)
mezi [Plzní](#) a [Starým Plzencem](#)
v západních Čechách.
Královský hrad byl postaven
před rokem [1361](#)
během vlády [Karla IV.](#)

<http://kmen.uhk.cz/kmen/projekt/1999-2000/cerni/cerni.html>

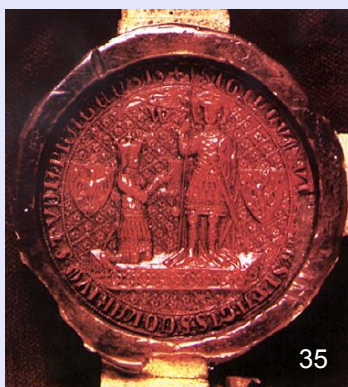

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Rozvoj vzdělanosti

1348 založení Karlovy univerzity - 1.ve střední Evropě

Pečeť Karlovy univerzity

<http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>

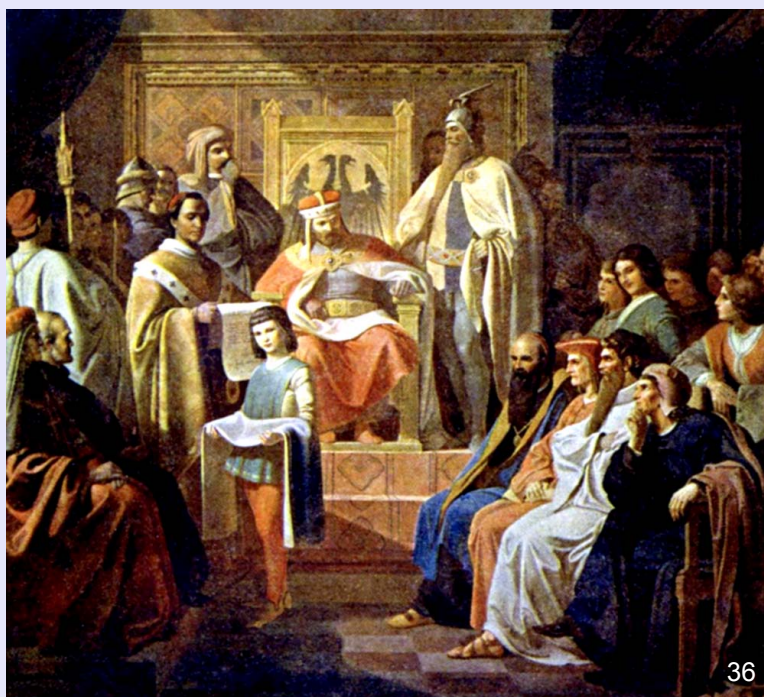
Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Arkýř Karlovy univerzity

Založení univerzity -
předčítání
zakládací listiny
Arnoštem z Pardubic

1348

36

<http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Karlovy Vary - založené kolem roku 1350

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karlovy_Vary#Historie

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Karel IV. umírá

Karla trápila ve vyšším věku dna, která ztěžovala jeho pohyb a také mohla být příčinou pádu (nejspíše z koně či ze schodů). Následná zlomenina krčku stehenní kosti ho upoutala na lůžko. V důsledku toho v sobotu 29. listopadu 1378 skonal na Pražském hradě ve tři hodiny po západu slunce. Příčinou byl zápal plic.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_IV.#Potomci

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236

Zdroje:

- 1) <http://www.2zskolin.cz/panovnici/11/11.htm>
- 2) http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_IV.
- 3) <http://cs.wikipedia.org/wiki/Lucembursko>
- 4) <http://www.radio.cz/cz/rubrika/Kalendarium/kalendarium-2010-12-04>
- 5) <http://www.radio.cz/cz/rubrika/historie/na-svatbe-elisky-premyslovny-1>
- 6) <http://zstrebivlice.blog.cz/0602/referat-7-trida-lucemburkove-na-ceskem-trune>
- 7) http://cs.wikipedia.org/wiki/Eli%C5%A1ka_P%C5%99emyslovna
- 8) http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Lucembursk%C3%BD
- 9) <http://www.historieweb.cz/pribehy-z-luxusni-kobky>
- 10) <http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>
- 11) <http://www.radio.cz/static/lucemburkove/jan-lucembursky>
- 12) http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Lucembursk%C3%BD
- 13) [http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_Notre-Dame_\(Lucemburk\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_Notre-Dame_(Lucemburk))
- 14) <http://itras.cz/katedrala-svateho-vita/galerie/8334/>
- 15) <http://itras.cz/katedrala-svateho-vita/galerie/8335/#foto>
- 16) http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_korunova%C4%8Dn%C3%AD_klenoty
- 17) http://www.zlate-mince.cz/CRM_Manzelky_Karla_IV.htm
- 18) <http://www.panovnici.estranky.cz/fotoalbum/lucemburkove/lucemburkove/>
- 19) <http://leccos.com/index.php/clanky/zeme-koruny-ceske>
- 20) http://www.ceskatelevize.cz/specialy/nejvetsicech/historie_8
- 21) http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_Falc
- 22) <http://www.kamvpraze.info/Prazsky-hrad/>
- 23) <http://www2.praguewelcome.test.fg.cz/cs/pruvodce/multimedia/fotogalerie/4-prazsky-hrad.shtml>
- 24) <http://www.euroagentur.com/cz/100.karl原因-most-v-praze-okouznil-svet>
- 25) <http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>
- 26) <http://www.braunstein.cz/foto/6896-karl原因-most>
- 27) <http://cz.prague-stay.com/lifestyle/clanek/247-klaster-emaury/>
- 28) http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha_Nove_Mesto_-_Novomestska_radnice_III.jpg
- 29) http://turistickyatlas.cz/vse/misto/6258_hrad-karlstejn.html
- 30) <http://www.praha-hotel-operator.cz/vylety-nadrazeny/trip-to-karlstejn-castle.html>
- 32) <http://www.kasperk.cz/kasperk-poloha-hradu>
- 33) <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ka%C5%A1perk>
- 34) <http://kmen.uhk.cz/kmen/projekt/1999-2000/cerni/cerni.html>
- 35) <http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>
- 36) <http://history-if.blog.cz/1101/cesky-stat-lucemburkove>
- 37) http://cs.wikipedia.org/wiki/Karlovy_Vary#Historie
- 38) http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_IV.#Potomci
- 39) <http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230036/>
- 40) <http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230037/>
- 41) <http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230038/>
- 42) <http://dejiny.ceskatelevize.cz/208552116230039/>

Marcela Spěváčková Karel IV.
VY_32_INOVACE_236